

Role knihoven v životě obcí



Čím knihovna v obci může být a co k tomu potřebuje
Příklady dobré praxe

Motivační seminář k soutěži „Vesnice roku“
Hradec Králové 14. 4. 2016



Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

- spoluvyhlašovatel soutěže Vesnice roku –
zástupce delegován do hodnotící komise

- V krajském kole – **Cena hejtmana za moderní knihovnické a informační služby** (v roce 2015 částka 25 000 Kč)
- V celostátním kole Vesnice roku – členem komise zástupce SKIP, při hodnocení se zaměřuje na úroveň knihovny
- Pokud knihovna splňuje všechny předpoklady, může být nominována na cenu **Knihovna roku** vyhlašovanou MK ČR



VESNICE ROKU
V PROGRAMU OBNOVY VENKOVA

Co se hodnotí?

- **role knihovny v životě obce** (zapojení knihovny do života obce)
- **vztah obce ke knihovně**
 - umístění a dostupnost (v centru obce, bezbariérovost, **otevírací hodiny**)
 - zařízení (prostředí knihovny)
 - finanční zajištění
 - doplňování knih a časopisů
 - technické vybavení knihovny
- **odborná úroveň knihovny**
 - **osobnost knihovníka** (vztah ke čtenářům, ochota se vzdělávat a proniknout do oboru)
 - **stav knihovního fondu** (aktuální, technicky dobře zpracovaný a uspořádaný)
 - připojení knihovny **k internetu**
 - **automatizovaný knihovní systém** (v obcích nad 500 obyvatel i on-line katalog na internetu)
 - **webová stránka knihovny** (informace o knihovně na webu obce)
 - **zapojení knihovny do celostátních kampaní** (Noc s Andersenem, Týden knihoven, Březen měsíc čtenářů...)



Role knihoven v životě obcí

Proč mít knihovnu v obci?

- Poskytuje výpůjční a informační služby a přístup k vnějším zdrojům (knihovní zákon)
- Dle zákona poskytuje rovné služby všem (kteří o ně mají zájem)
- **Není (neměla by být) pouhou půjčovnou...**
- Může poskytnout a nabídnout mnohem více služeb a možností jednotlivcům i skupinám v obci...
- **Může být/je přirozeným místem setkávání lidí a skupin**

Role knihoven v životě obcí


- ***zprostředkovatelská*** - tradiční
 - půjčování knih a časopisů (z kterékoliv knihovny, pokud je sama knihovna nevlastní – tzv. Meziknihovní výpůjční služba)
 - **nově** půjčování společenských her, CD a jiných nosičů (pozor na autorský zákon)
 - **v budoucnu** – zprostředkování elektronických (digitálních) zdrojů, které budou vzhledem k Autorskému zákonu přístupné pouze na místě v knihovně
- ***vzdělávací***
 - podpora čtenářství (rozvoj čtenářské gramotnosti)
 - podpora získávání informační gramotnosti (kurzy práce s PC, neformální seznamování s prací s IT...)



- prohlubování výuky ve spolupráci se školou (vyučovací hodiny v knihovně, besedy o spisovatelích, ilustrátorech, knihách)

Role knihoven v životě obcí

- **informační**

- informace literární
- informace o obci, knihovny mohou být informačním centrem obce
- obstarávání relevantních informací z různých oborů díky síti, v níž jsou knihovny začleněny
 - nabídka služby  (i vzdáleně prostřednictvím webových stránek)



- **kulturní, relaxační**

- knihovna jako obývací - příjemné, moderní, čisté, kultivované prostředí
- pořádání besed, přednášek, tvůrčích dílen...

Role knihoven v životě obcí

- *komunitní*

- otevřenost široké veřejnosti, ne pouze registrovaným uživatelům či čtenářům
- může plnit roli jakéhosi **společenského centra**, být průsečíkem dění v obci, spojovacím můstkem mezi různými aktivitami, organizacemi, samosprávou, občanskými iniciativami i širší veřejností
- **propojování**
 - generací (babiček, pamětníků a vnuků, mladých lidí)
 - zájmových skupin (společné aktivity a akce)
 - organizací
 - představitelů a občanů obce...při vlastních akcích (Noc s Andersenem) i při akcích jiných subjektů

skip

Co „dobrá“ knihovna potřebuje?

být



- dostupná, v centru obce a snadno dosažitelná („nezastrčená“)
- krásná, moderní, lákavá, příjemná, prostorná, dobře vybavená

mít

- dostatečnou provozní dobu
 - dobrého knihovníka/knihovnici
 - dobré vybavení (prostředí, IT)
 - dostatečný knihovní fond
 - správnou atmosféru
- ...a především chtít**



Obecní knihovna Stěžery

skip

Co znamená – být krásná, pohodlná...?

- Nezahlit prostor nábytkem, zbytečnými předměty
- Vhodná **výška regálů** (využití pojízdných regálů ke zvětšování prostoru)
- **Nebát se barev**, vhodně je vybrat a ladit
- **Inovovat vybavení a uspořádání knihovny** v souladu s vývojem estetických norem (existují samozřejmě limity)
- Pokud jde o výzdobu, méně je více
- Knihovna má být obývánkem obce, to neznamená, že jí vnutíme styl vlastního obýváku a své (nepotřebné) předměty
- **Pořádek v knihovně je součástí její „image“**,
Inspirovat se tam, kde je to krásné



Obecní knihovna Heřmánkovice

skip

Příklady dobré praxe

Obecní knihovna Roudnice – Knihovna roku 2015

634 obyvatel, <http://www.knihovnaroudnice.webk.cz/>



Příklady dobré praxe

Místní knihovna Mokrý, knihovna U Mokřinky – Knihovna roku 2009 a 2014
 146 obyvatel, <http://www.obecmocre.cz/knihovna/>



Budova obecního úřadu a knihovny



Knihovna – výtvarný klub dětí a mládeže



Výtvarné tvoření v knihovně



Výtvarný klub – keramický kurz

skip

Příklady dobré praxe

Obecní knihovna Batňovice – Knihovna roku 2010 a 2013

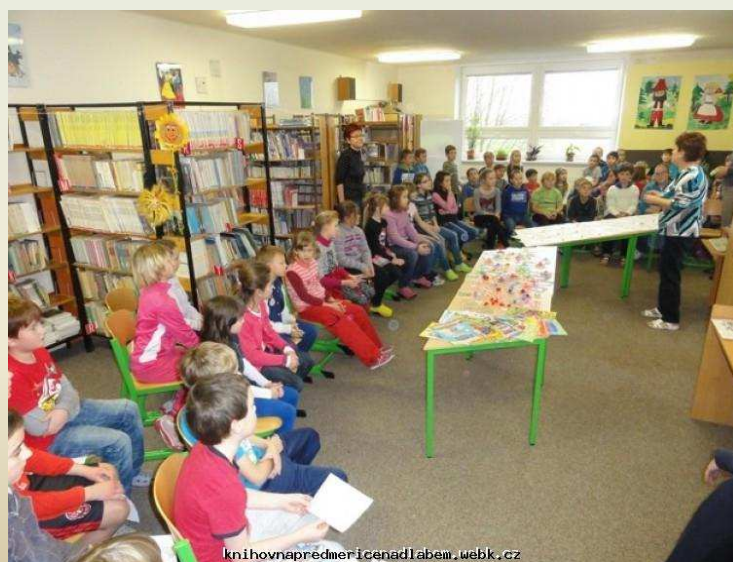
744 obyvatel, <http://www.knihovnabatnovice.wz.cz/>



skip

Příklady dobré praxe

Obecní knihovna Předměřice nad Labem, 1 778 obyvatel, <http://knihovnapredmericenadlabem.webk.cz/>



skip

Příklady dobré praxe

Knihovna Věstary, 1 508 obyvatel, <http://www.knihovnavsestary.webk.cz/>



skip

Příklady dobré praxe

Místní knihovna Bystřice, 333 obyvatel, <http://knihovnabystrice.webnode.cz>



skip

Příklady dobré praxe



Knihovny:

- Holovousy
- Lužany
- Ostružno
- Úhlejev
- Volanice



skip

Příklady dobré praxe



Knihovny:

- Velichovky
- Dolní Radechová
- Heřmánkovice



skip

Příklady dobré praxe

Knihovny:

- Podbřezí
- Solnice





Knihovny:

- Mladé Buky
- Malé Svatoňovice



skip

Příklady dobré praxe

Webové stránky knihoven





Základní legislativní a koncepční dokumenty:

- Zákon č. 257/2001 Sb. (knihovní zákon)
- Standard pro dobrou knihovnu (metodický pokyn MK ČR k vymezení standardu pro zajištění veřejných knihovnických a informačních služeb)
- Koncepce rozvoje knihoven ČR na léta 2016 – 2020, která je ve fázi závěrečných úprav (oficiální verze zatím není k dispozici)

Děkuji za pozornost!

Jana Sehnalová

vedoucí Městské knihovny Rtně v Podkrkonoší

✉ sehnalova@mrtyne.cz

☎ 499888562, 772720881



Chceš-li prima knížku číst, do knihovny musíš jít!